

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

M megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 1E kr.

Tűzvédek s a tűzkárok elleni biztosítás.

(Sz.) Mélyen elszomorító híreket veszünk azon nagymérvű pusztulásokról, melyeket a tüzelem, e folyó hó első hetében, hazánk különböző pontjain, virágzó községek, városoknak teljes, vagy részbeni elhamvasztása által okozott.

A szerencsétlenül járt városok, községek sorát Toroczkó, a tősgyökeres magyar kis bányaváros nyitja meg, mely május 1-én részben elhamvadt s ennek folytán közel 200 ember koldusbotra jutott, melynek hordozásától őket csak a kegyadományok nyújtásában nyilatkozó könyörület mentheti meg.

Ezen sort folytatja M.-C süged alsófehérmegyei község, mely ugyanaz napon, fájdalom, már nem is csak részben, hanem pár telek kivételével, egészen elhamvadt. — Itt már 500 embernél több maradt hajlék és egy betevő falat nélkül!

Ezek után jönnek a Királyhágón túl: Nagy-Károly, Eperjes városok, Csikozmász, Jánosháza, Kiskanizsa, Kurtics, Nagyboeskö stb., melyeknek területén milliókra menő érték vált hamuvá s több ezer ember kesereg egykori vagyoni jobbtlétének üszkei között.

A közérzet a csapás nagyságához méltó részvétellel veszi tudomásul eme szerencsétlen eseteket s szíves készséggel nyújtott kegyadományival siet a nyomor enyhítésére, — mely szerencsétlenül járt polgártársaink ezreinek életére nehezült.

De hát mi az, mit mi felségelésükre adhatunk?

Az a néhány ezer forint, mely összeg kegyadományok ezimen e célra összegyűl, mi a szenvedett károsodások százezreire, millióihoz viszonyítva?

Elenyésző csekélység.

Alig elég arra, hogy az illetők az éhínség gyötrelmeiből mátlól holnapig mentve legyenek s hamuvá lett öltönyeik helyett tagaikra pár darab ruhát akaszthassanak.

A szenvedett kár 90 százalékának sulya az illető károsultak vállain marad s nagyrészek emelni fogja e sulyt addig, míg él, mert a minden oldalról és minden kigondolható ezimen megadóztatott közönség, legjobb akarata s legnemesebb ömányozási készsége mellett is a kegyadomá-

nyokat nem nyújthatja azzal a mértékkel, mennyire ilyen esetekben szükség volna.

Adunk, adjunk is minden előforduló ilyen esetek alkalmával, mennyit csak adhatunk szerencsétlenül járt polgártársaink nyomorának enyhítésére, mert ezáltal igazán emberbaráti kötelességünknek teszünk eleget: de hát vagyoni erejét felülmúló anyagi áldozatot a társadalom sem hozhat mindannyiszor!

Az ilyen mérvű áldozat meghozatalát ettől nem is lehet várni, főleg azon nyomasztó vagyoni-ügyi, pénzforgalmi viszonyok között, melynek között most élünk.

Legtávolabbról sem ezélünk jelen felszólalásunk által hibáztatólóg lépni fel a közelebbi napokban szerencsétlenül járt polgártársaink ezreivel szemben, kik most elhamvadt világi javaik üszkei között hullatnak fájdalmas könyvesseppeket. „Ha nem adhat, legalább ne dorgálj.” — mondja a közszólás és mi ezen közszólás jogosultságát elismerjük s az őket oly nagymérvűben sulytott szerencsétlenség előtt tisztelettel és részvétellel hajlunk meg.

De minden tiszteletünk és részvétünk mellett is, kötelességünknek ismerjük a szemek előtt álló elszomorító esetek alkalmából népünk egyik koronikus betegségére rámutatni s tőlünk telhetőleg odahatni, hogy ez, eme koronikus betegségének tudatára ébredjen s igyekezzék abból felgyógyulni.

Népünk emez egyik koronikus betegsége abban áll, hogy eléghető javait nem szereti a tűz általi károsodás ellenében biztosítani.

Toroczkón pl. a leégett hatvan gazda közül alig van 8—10, kiknek épületeik tűzkár ellen biztosítva voltak, jöllehet a toroczkói nép felvilágosult, értelmes nép. Többen vannak ott olyanok, kiknek néhány száz, sőt pár ezer forint értékűk pusztult oda készpénzben; de hajlékaik nem voltak biztosítva. Csügeden a tűzkárt szenvedett száz s egy néhány gazda közül nem volt biztosítva tűzkár ellen — tudtunk szerint — egyetlenegy sem!

Isten mentsen, de ha más községekben pusztítana ilyen mérvűben a tűzvész, mi pedig minden órában megtörténhetik, a tűzkár elleni biztosítások tekintetében csak a toroczkói és

a csügedihez hasonló statistikát mutathatnánk fel és semmivel sem jobbat.

Ismerjük el, hogy ez így nincsen jól.

Népünknek meg kell szoknia, hogy eléghető javait tűzkár ellen biztosítsa.

Vannak elég jóhírű, megbízható biztosító társulataink, mint pl. hazai társulataink között, melyek e vidéken is nagyon elterjedtek, az I-ső magyar általános biztosító társaság, — melyek pár forint befizetés mellett az illetőknek százakra menő károsodását térítik meg gyorsan, készpénzben; — melylyel szenvedett kárunk egy részét azonnal helyreépíthetjük s nincsenek könyöradományokra utalva, melyeknek bármily nemes érzésből folyanak is, megszokott lenni, némi keserű is.

Népünk vegye igénybe eme társulatokat és ne engedje a törökéhez hasonló fatálismussal, hogy eléghető vagyona, mely akárhánynál egész élete munkásságának és takarékságának eredménye egy perc alatt semmivé lehessen a nélkül, hogy kára megtérüljön, mikor némi kis összeg előleges befizetése árán mindig megtérülhet.

Nem fogadhatjuk el azon ellenvetést, hogy a tűzkár elleni biztosítás költségeit a nép nem bírja fedezni.

Meg kell birnia!

Hátha leég s nem marad semmije, hogyan bírja meg, hogy feje fölbe új hajlékot csombojtsion, a minek okvetlenül meg kell történni, mert gyermekeivel a szabad ég alatt nem maradhat.

Hogy másnemű felesleges kiadásokról ez alkalommal ne szóljunk, melyekből, ha megtakarítatnak, a biztosítás költségei fedezhetőek volnának, ott van pl. a lutrira pocsekolt pénz.

Tíz ember közül kilencnek van módja, hogy a lutrit rakja s keserves keresménye nagyrésztének a lutrira hordásával a felette bizonytalan és szeszélyes szerencse után eszeveszvetten rohanjon, de arra nincs módja, hogy a mivel bír, azt a tüzelem pusztításai ellen biztosítsa, holott ezor perccenttel — hogy ne mondjuk tizezeret — több a valószínűség minden órában, hogy eléghetőnk, minthogy a kis lutrin nyerünk, főleg manapság, mikor még a 10—12 éves gyermek is nyilván, vagy gyuanyagok között bujkálva, titkón cigarettetik s gyufát hord magával.

Ha a lutrira pocsekolt pénznek csak 10—20

TÁRCZA.

A természet ölen.

A természet nagy templomába jártam . . .
Tavas volt. — Daltól reszketett a lég. —
A táj mosolygott tündöklő sugárban;
Szelő esőkosta kis virág fejét.

Ott álltam némán, egyedül; feledve
Mindazt, mi sulyként volt szívem felett;
A gond tovaszállt, mint az éji lepke,
Mely elbúvik, ha hajnal közeleg.

Ott álltam némán . . . Lábammal a pázsit,
Körültem lomb, virág, vidám patak . . .
S én bámulám a nagy mester vonásait,
A melyek itt lekötve tartanak.

Nem messze tőle megfürödni vágyva
A víz felé hajolt egy kis virág —
Lágyan ölelte ringató habágya,
Mint ifjú szokta szép menyasszonyát.

Amott egy törzset átkarolt az inda,
Hozzá simulva némán, szeliden;
Mégnyugvók aztán mély álomba ringva,
Mint kis gyerek az anyai sziven.

Lomb közt tanyáját két madárka lelta . . .
— Egyiknek ajkán zengő dal fakadt,
A míg a másik végtelen szerelme
Dédeltető az apró fiakat.

Oh, ez a kép úgy lebűvölte lelkeim!
Érzelmeim árja bámulatra vált!
E képen az Isten művére leltem,
S imára ajkam hangot nem talált! . . .

— Aztán sokáig álltam ott a parton,
A míg a vén nap pihenőre dőlt —
Míg néma esendjét elhozta az alkony
És ködruhába öltözött a föld. —

Tekintetem a kék távolba tévedt . . .
Láttam a béreznék büszke homlokát,
A mint a nap búsu csókjától égett
És biboros felhő ölelte át.

S midőn az éj kibontá barna szárnyát,
A csalogánydaltól zendült a lég —
— Oh, érzem, midőn ez ének átjárt,
Hogy milyen törpe, mily kicsiny valék!

Ha így tudnának téged én imádni,
Oh örök Isten, oh nagy Végtelen!
— De hálám nem tud ily hangot találni,
Lelkemben azt csak némán érezem.

A csüggő daltól áthevültem
Fohászt zeng néked, mennyei való!
Élők sora dícsőt lelkesültem
S buzgó imát sóhajt az elhaló!

Mert a ki dícső művel megcsodálta,
Annak bizalma gyöngye nem lehet!
Az porba hull előtéd, téged áldva,
Oh örök Isten! örök szeretet!

Szabó Jenő.

A tordai testvérek hangversenyéről.

— Csevegés. —

A tordai testvérek hangversenyére — tudja isten!
— oly szívesen visszaemlékezem. Hogy is volt csak? —
Szinte nem bannám, ha még egyszer lelélnék azt a pár
napot. Pedig hát az egésze sincs oly világra szóló do-
log. Eljöttek ide; mi fogadtuk őket; este énekeltünk,
azután meg tánczra kerekedtünk egész pitymallatig: ime
ez az egész diszes program, a mit velők végig játsztunk!

S mégis, mégis, szeretném, ha ismétlődne.

Már egy héttel az előtt elkezdtek a készülődéseket,
hogy testvérekhez illően fogadhassuk őket. S mekkora
lelkességgel fogtunk hozzá! Azt hiszem, hogy ha en-
nek a fogadtatásnak hiányai voltak, kipótolta azt az a
valódi lelkesedés, a mit bármelyikünk arcáról is leol-
vashattak. Aztán micsoda hiány? Ugyan mi hiányzott
volna e lelkes fogadtatásból?! Mintha most is gyönyör-
ködném magunkba: abban a serög úde arcu ifjuban, a
mely szombaton délután a magyarutczán végig vonult,
élén két hatalmas zászló, illetőleg zászlótartóval; nyom-
ban a zenekarral, a mely nem csak a lábukat ösztönözte
ütemtartásra szép indulóval, hanem a szívet is kisodorta
rendes üteméből; mindjárt jöttünk mi a dalárok, közre
fogván azt a halvány ifjút, ki azt a piros csokrot szoron-
gatta kezei közt; s közvetlen szomszédságunkban jobbról
és balról, előlről és hátulról az a leikes, égfelé törő nem-
zedék, s aztán az érdeklődők diszes serge! Vagy hiány
volt-e az ágyuzásban? Álljon elé Zipzer koma s feleljen,
ámde ne ama módon, a mint akkor produkálta magát
az „álgyukon.”

Nem, nem hiszem hogy valamiben hiány volt!

Hiszen már a város nemes közönsége akkora ér-
deklődést tanúsított a vendégek iránt, hogy versenyre
ajánlá fel vendégszobáit s vendégszerető asztalát a dal-
nokoknak. Aztán az enyedi hölgyek! Az ő lelkesltsé-
gükről a művészet iránt kibekedve kellene szólanom, de
ha gyarló erre a tollam! Tan többet és jobban tudott
volt beszélni az a gyönyörű csokor s az a gyöngye gyöngy-
virágnál gyöngydebb kezekkel fonott felséges koszorú, mely
most ott Tordán diszeleg a kéksziű zászlón, sötétpiros
szalagjával.

százaléka tüzkárok elleni biztosítási czélokra lenne felhasználva, lepadna legalább is felére azoknak száma, kik tüzesetek miatt koldusbotra jutottak s a nyomor által üzetve könyörödmányokért ajtónkon kopogtatnak.

A torozkói, csügedi, nagykarolyi, eperjesi, eszikozmási, jánosházi, kurticsi stb. végtelenül elszomorító esetekből vonjuk el magunknak azon felette hasznos tanulságot, hogy felesleges kiadásainknak legalább egy részét takarítsuk meg s a megtakarított pénzzel biztosítsuk eléghető javainkat tüzkárok ellenében.

Ez olyan kötelessége minden embernek, kinek eléghető javai vannak, mely elől, ha kitér, bűnös mulasztást viszen véghez első sorban családja és önmaga, — másodsorban pedig a társadalom ellenében.

Egyébaránt leghelyesebb volna, ha a tüzkárok elleni biztosítás ügyét maga az állam venné kezébe — s oldaná meg oly módon, hogy a tüzkár elleni biztosítást mindenkire nézve kötelezővé tenné.

Válasz „Pár szó a nagyenyedi polg. iskola kérdéséhez“ című cikkre.

Felveszem még egyszer a tollat ezen fontos kérdésben. Nem azért, mintha a nevezett cikkben egyetlenegy érvet találtam volna, a mely meggyőződésemben megintgasson, azon meggyőződésemben, hogy a város lakóinak legjobban felfogott érdeke kívánja, a körülmények kényszerítése követeli s a pénzügyi helyzet parancsolja a városi népoktatási ügy oly rendezését, a melyet „a hivatalos legalsó fokára sem jutott“ iskolaszék és „a vándal“ képviselő testület kezdeményezett; de nem tudom tenni sem azt, hogy cikkirő azon iskolaszéket, melynek tagjait megsegényenítősek nélkül nem hasonlíthatom össze hivatásuk felfogása, tanügyi érdeklődésük, megképzésük tekintetében a cikk magasságu szerzőjével; sem azt, hogy a képviselő testület, melynek sorában városunk jobbja foglalnak helyet, leránta a legnagyobb és kvalifikálatlanabb czinizmussal; sem azt, hogy a „Fontos kérdés“ írójáról nagy hetykén, egész okleveles bárgyusággal azt mondja, hogy „annyit ért a tanúgyhoz, mint ama hajdu a harangöntéshez“, sőt kötelességemnek tartom, habár tudom, hogy e város józan eszű lakósi közlő ámitásainak senki fel nem ült, valótlán — mondhatnám — hazug adatokkal szaturált cikket, — melynek magas rikácsoló hangja eszembe juttatja ama tanúságos ézopusi mesét, a melyekben előfordul egy orosz-lánbőr és egy nagy hang, — a maga értékére le ne szállítsam.

„Fontos kérdés“ című cikkben számadatokkal van bizonyítva az, hogy a városunkban levő felekezeti iskolák márcsak térfogataikat is véve tekintetbe, a tankötelesek közül mintegy 300-at nem képesek befogadni; meg van említve, hogy épp e miatt az alsófoku iparos iskola tanulóinak nagy száma, pl. a jelen évben 42 olyan, a ki midőn az iskolába belépett, sem írni, sem olvasni nem tudott, pedig ezeknek elválasztott pályájok van, az iparos pálya, e pályán való megélhetésnek pedig úgy hiszem cikkirő sem tagadja. fő-főfeltétele az általános elemi képzettség bírása.

Azt hiszem felesleges mindazon okokat felsorolnom,

Miről is írjak még? Elvégre igyekeztünk minden lehetőt elkövetni, hogy a testvérek itthon találják magukat nálunk. Nem akartunk kevésbé vendégszeretők lenni, mint a minőknek mi tapasztaltuk őket, a midőn Tordán jártunk. Tordán, ebben az igazi magyar városban; a hol még egészen idegen az a nagyvárosi hóbert, az az értetetlen hidegség, melylyel az emberek egymással szemben viselkednek s a mely minden egyéb csak magyar jellemvonás nem; Tordán, a hol még nem vetkőztek ki az emberek nemes egyszerűségükből; a hol léha nagyzás, úreszfejtő tetszelgés, önhitt hányavetiség még nem férközött a szivekhez; a hol mindenki csak annyinak akar látszani, a mennyi; Tordán, a magyar faj, a magyar természet valódi hamisítatlan talaján.

Valóban, az itt megfordult dalnokok múltó representánsai az itt mondottaknak s Torda büszke lehet rájuk. Az általuk rendezett concert erkölcsi és anyagi tekintetben sikerült. A műsor 8 lehető választékosabb ének és zenedarabokból állott, melynek kiemelkedő pontjai: a tordai dalkör énekei, a Rák úr hegedű-szója, egy hegedű-quartett, az impozáns „Viharban“ (Dürnertől) a 3 dal-testület mintegy 70 tagja által előadva s a fiatal Kemény György báró kedves ezimbalomjátéka. Constatálja ez erkölcsi sikert az a diszes közönség, mely a hangversenyen jelen volt.

Az anyagi siker nem rám tartozik. Az a pénztárnoké. Nekem még a tánczról, arról a pompás tánczról s derült jó kedvről kell megemlékeznem, mely kinyúlt a pitymallatba. Azaz, hogy — bocsanat! — nekünk dalnokoknak egy pár órával még a pitymallatnál is — tovább.

Márkus.

melyek az iskolaszéket és képviselő testületet azon nemes elhatározásra bírták, hogy lépéseket tegyenek arra, hogy városunkban egy 6 osztályú községi elemi fiu- és egy 4 osztályú leányiskola létesíttessék. — Ezek felállítását a község parancsolja, magasabb állami és nemzeti érdek kívánja, mert a jelen nyomoruságos tanügyi helyzetet „bizonyos szegényérzet provokálása nélkül“ tenni nem lehet tovább.

E kérdés évek óta felszinen van.

Evek óta komoly tanácskozás tárgya „a hivatás legalsóbb fokára sem jutott“ iskolaszék és képviselő testületben.

A megvalósulás útjában csupán egy akadály állott, a pénz hiánya. Azért kérelmezte a városi képviselő testület 1884-ben a polgári fiu- és leányiskola állami kezelés alá vételét: tehát a fiuiskoláét is, hogy a község megszűntével az eddig tanügyi czélokra kiadott költségekkel azokat a szükséghez mérten, meg is bővíte, az elemi oktatás ügyét rendezze.

Erről csak kell, hogy tudomással birjon a „Pár szó“ böles szerzője, ki — egész szerényen ugyan, — de mégis csak bevallja, hogy az iskolák felvirágoztatása érdekében „illetékes helyen“ a kezdeményező lépéseket megtette“ s így sejtetni engedti, hogy egy magas állásu és nyomos befolyással bíró szakemberrel (?) állunk szemközt.

Fájdalom, e kérvény tárgya kedvező elintézet nem nyerhetett, talán azért sem, mert cikkirő magas pártfogásával „illetékes helyen“ nem támogatta; s így a képviselő testület meg kellett, hogy elégedjék azzal, hogy indokolt előterjesztését csak a kir. tanfelügyelő s a megyei közigazgatási bizottság terjesztette fel a legmelegebb ajánlattal!

Ez a felterjesztés pedig, azt hiszem cikkirő kedvét is megnyerhette s ha támogatás a folytán elintézet nyert volna, most nem lett volna kénytelen hosszas és izzasztó „vajudás“ után, egy a tanügynek a legkisebb hasznát sem hozó cikket szülni!

Aztán letelt három hosszú év, az úgy nem javult semmit, de a kérdés mind sürgetőbb lett előtérbe, úgy hogy a képviselő testület folyó évi április hó 15-én tartott népes közgyűléséből újabb kérelemmel járult a kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. — Még pedig, mintán az előbbi megoldást az állam kedvezőtlen pénzügyei is lehetetleníték, oly módozatot talált, hogy az átalakításból az államkincstárra nagyobb teher ne háromoljék!

Mit is akar ez a „vándal“ hivatását fel-fogni nem képes“ képviselő testület?

Mert ez a botránykó!

Hát biz az borzasztó akar! Azt akarja, „hogy a mai kultúr törekvések lelkesedés teljes korában“ — horribile dictu! — 300 olyan tanköteles számára nyisson meg iskolákat, a kiket a meglévő népiszkolák befogadni nem képesek! — Azt akarja a képviselő testület, hogy Nagyenyed város tanügye a törvény kívánalmainak, a polgárság jogos igényeinek és e város hivatásának megfelelő legyen! De ez az akarás pénzbe és nem is kevés pénzbe kerül. Azért tette a magyar államnak azon ajánlatot, hogy a polgári iskolát iparszakalkibóvitve, vegye állami kezelés alá; s hogy az államra újabb terhek ne nehezüljenek, ez időszert a polgári fiuiskolát szüntesse be.

Ez a vandalizmus!

Lássuk kissé közelebről a dolgot.

Kötelesi magát egyttal a képviselő testület, hogy azon esetben, ha az állam e módozatot elfogadja, felállít saját erején egy 6 osztályú községi elemi iskolát a fiu- és egy 4 osztályú leánytanulók részére.

Mi szünik meg? névleg a polgári iskola, tényleg annak két felső néptelen osztálya, mert a két alsó osztály növendékei ismételtelen mondom, ha még egyszer azt fogja is mondani a „Pár szó“ írója, hogy: „furesa choászban (sic) kavarog cikkirőnek tanügyi tudománya is, (hát még mi?) midőn azt állítja, hogy a polgári fiuiskola az elemi iskola között semmi különbség nincs“, — ismételtelen mondom, helyét fognak nyerni a népiszkola 5- és 6-ik osztályaiban. — Ez nem azt teszi, hogy a kettő között semmi különbség nincs; — „ilyesmi okoskodás csak oly laikusoktól telik ki, ki annyit ért a nevelés- és oktatástán elveihez, szabályaihoz és tanterveikhez, mint ama bizonyos hajdu a harangöntéshez“.

Tetszik tudni?

De mondok egyebet! Ne vegye rossz neven! Látja én nem haragszom! Szakemberrel (?) beszéltek. — Az a polgári fiuiskola, mely egyelőre megszűnnék, csak papíron polgári iskola. Valóságilag több a semminél! Vizsgáljuk tárgyilagosan a dolgot. — Azok a növendékek, kik a polgári fiuiskolába lépnek, rendszeres elemi oktatásban nem részesültek. A legtöbbben a gépies

olvasás, írás és egy kis gyalg számvetésen kívül egyéb ismeretekkel nem bírnak.

A polgári iskolában aztán vagy alkalmazkodik a tanító az erők értelmi fejlettségéhez s tanítja jó lelkiismerete szerint, a mire lehet a lélek megölése nélkül, — vagy ragaszkodik némileg a polgári iskolák tantervéhez (lám még erről is hallottam!) s akkor fővényre épít házat, tanít olyat, mit a tanuló elfogadni, megérteni, feldolgozni nem tud.

Első esetben elemi iskola idegen névvel, második esetben gyakorlati haszonnal nem járó intézmény saját névén. — Mindkét eset a lelkiismeretes tanítóra kinzó!

Aztán cikkirő is elismeri, hogy a második osztály bevezése után a nagyrész odahagyja az iskolát, nem azért, — mint állítja, — mert 15-16-ik életévét elérte, ennek más oka van; s a két felső osztályt hiába hirdeti olyan magas hangon, hogy népes, — mert az épen nem igaz; pl. e tanévben sem üti meg a két felső osztály tanulóinak a száma a 10-et!

S a második osztályból kilépett tanuló minő ismeretet visz magával az életbe? (hogy többet ne említsek) hallott-e valamit hazája történelméről, annak alkotmányáról, polgári jogai és kötelességairől, a természet jelenségeiről?

Mig ha elvégezte a népiszkola 6 osztályát, a legszükségesebb ismeretek egy bevezett körével bir s birja azon általános miveltiséget, melyet a törvény is minden jóraváló egyéntől megkövetel. Ebből a szempontból is több hasznat hoz az elemi iskola, ha csak jelen számmal volna is tanuló.

Hát még ha meggondoljuk, hogy két osztály helyett 10 tanulóval, a czélba vett terv szerint felállítatik 10 osztály 300-400 tanulóval; — alkalom fog adatni mindenkinek megszerezni a nekie legszükségesebb ismereteket, hogy boldogulhasson! Végrehajtható lesz az országos közoktatási törvény!

Nem lesz 300 tanköteles iskola nélkül!

Ki tudná ez átalakítás végnélküli előnyeit, a társadalmi és erkölcsi életre, a közvagyonozódásra és közmiveltésre kiható áldásait itt e rövid cikkben mind felsorolni?!

Megnyugtatósul megmondhatom, ha ugyan nem tudja „Pár szó“ írója, az iskolaszék és képviselő testület a polgári iskolai intézmény magasztos czéljával, tantervvel tisztában van. Ismeri létezősek czélját, keletkezésük történetét, alapítóinak, a nagy Eötvösnek és Csengerinek eszményi nézeteit, de azt is tudja, hogy ezen iskolák csak oly nagyobb helységekből virágozhatnak fel, hol a lakosság foglalkozásának megfelelő ipari ággal, vagy kereskedelmi tanfolyammal vannak összekötve s a hol középiskola nem létezik. — vagy a hol középiskolával van kombinálva.

En örömmel üdvözlöm a létesítendő községi elemi iskolákat, mint e város emelkedésének hatásos tényezőit, még a polgári fiuiskola ideiglenes megszüntetése árán is s „hosszán nát zengnek“ az ezt czélzó határozat felett, — mely cikkirő szerint „sem nem szép sem nem jó, sőt e város lakóira valószínű csapás!“

És meg tudom fogni, hogyan lehet a mai kultúr törekvések lelkesedéssel teljes korában diadalt ülni egy még nem multhatlanul szükséges intézet eltörlésének eszméje felett; s nem döbbenek meg rajta, mint cikkirő, hogy épen azok kezdeményezték ezt, kiknek még több világgosságot kellene gyujtanok! — És most cikke olvasása után sem tévesztem össze a hivatás legmagasabb fokát a hivatás legalsóbb fokával! — S még abban is igazat adok cikkirőnek — teljék kedve benne! azt hiszem büszke is e szép frázisra, — hogy „lángelmű mivelt emberek szoktak tanintézeteket állítani csak vándalok szokták a miveltetés intézeteit lerombolni.“

Ez hatásos mondás!!

Hát ama határozat egy fél iskola helyett kettőt akar felállítani, két osztály helyett tízet akar szervezni, 10 tanuló helyett 300-400-nak akar iskolát nyitni.

Lám a vándalok is tudnak lángelmű emberekké válni s kevés vesztesség árán nagy haszonnal járó tanintézeteket létesíteni!

Ha kikavarogna choászából (sic!) paedagogiai bölcessége cikkirőnek, e számokból megérthetné az iskolaszék ajánlatát s a képviselőtestület határozatának nagy horderejét, az átalakítás végnélküli hasznát!

Igaz ugyan, hogy a számok megértéséhez józan felfogás kell és a kinek a háza ég, elveszti az eszét! Győzőn a jobb! Béke velünk!!

LEVELEZÉS.

Abrudbányai képviselői választási mozgalom.

Mint olyan vidéki ember gyakran be-be rándulok Abrudbányára, s így ott a mit látok és hallok kár volna elhallgatni!*)

Ugyanis e hó 8-án, azaz vasárnap reggel berándultam Abrudbányára, hogy az itten tartott 13 napi fegy-

*) Csak minél gyakrabban!

Szerk.

vergyakorlat láthassam, látok! a hátegnap, azaz (mert fajdalyságában) követje

En, k hogy a volt felvölt kérvtem, hogy egész orszápartból felle egy régi jó hozzá sietel elodá az iten három nem ő volt nyugalombadeni, mert jobbnak lát a bizalmat, — Így kell nyolni. Ezze

Nó de letesen felvöltöttem, mert szerető lakó hogy az emdom, hogy szervenedett

át képviselj

Még a

tában voltam

Véletl

t. i. hogy a

megtartott s

Bóer Bó

Nó lás

Abrudbánya,

lőltjél, akadt

anyagilag, n

ködni.

„A kin

iránti szerete

az oly korán

szára és kön

zafiak fajdalm

elvállalt köte

E szép

család által

létre szender

levelés gazd

és eléggé ne

Tizenké

de, hogy tes

neg, arról b

részvét, azon

kezett a fajda

kének a meg

Ritkán

mint a milye

Alig ér

már a család

sóhoz.

Az újon

lőjében volt f

tek: az aye.

öcsereinek.

bátyjának.

Vajna Miklós

Miklós és ne

Emil és neje

Pávai V. Fer

Ferencnek.

Ferencnek.

De hog

ségé is a ves

sereglettek na

Az öszit

Enyedről dr.

Vajna István,

si hivatalnok

Zeik Endre.

Bedó stb. bir

Gelei, Römer

M. Ujvár köze

A theok

ujvári lőkész

hangon megh

a tanyán a sí

óratiót, mint

ifjut a hallgat

büesut a meg

Vajna pe

életre!

Im! mily

családunk, társ

Emléked

hitse a fajdalm

bánatát!

Részemr

melyet felede

nak sirjára he

vergyakorlaton volt tartalékos katonák hazaváltozása indulását láthassam, s egy pár jó barátomtól bucsút vegyek, s mit látok! a házak szegletein zöld falmagvak hirdetik, hogy tegnap, azaz május hó 7-én az egyik szabadelvű párt (mert fájdalom itten kettő is van!) a polgári egyesület helyiségében délután 7 órakor gyűlést tart; melynek fő tárgya követjelölés lesz.

En, ki több abrudbányai választótól már értesültem, hogy a volt szeretett képviselőjük Visi Imre ismét felváltva a követjelölés elfogadására, gondokba merültem. hogy hogy lehet egy Visi Imrével szemben, kire az egész ország szeme büszkén tekint, valakit ugyan egy pártból felleptetni? így míg magamban töprenkedtem, egy régi jó barátomat pillantám meg, — nézve rajta! hozzá sietek, s jóregeggel kívánása után kérdezősködésemre előadá az illető, hogy bizony Visi Imre megsokalta az itten három éve lábrakapott viszálykodást, — a minnek ugyan nem ő volt az oka. — hanem egy pár ember, kiket rég nyugalmába kellett volna helyezni, vagy Boszniába küldeni, mert tudom, hogy itt akkor csend lett volna — s jobbnak látta választóinak most utólagosan megköszönni a bizalmat, s itt hagyta őket, mint szent Pál az oláhokat. — Így kell nekünk, ha a tehetséget nem tudtuk méltányolni. Ezzel kezetszorítva, tovább állott.

Nó de én még sem lévén a dolgok állásáról tökéletesen felvilágosítva, elhatároztam, hogy a délutánt is itt töltöm, mert megvallom az igazat Abrudbányának vendégszerető lakói vannak s mi több: utcái is elég tiszták, hogy az ember rajta sétálhasson, s így legalább megtudom, hogy ki lesz azon szerencsés halandó, ki e sokat szenvedett város érdekét a parlamentben 5 hosszú éven át képviselje.

Még a deli harangszó sem hangzott el, már is tisztában voltam a dolgok állásával.

Véletlenül tudtam meg a mire oly kíváncsi voltam, t. i. hogy a tegnapi napon a polgári egyesület helyiségében megtartott szabadelvű párti értekezleten e város szülöttje Boér Béla lett kikiáltva követjelöltül.

Nó lássa t. szerkesztő úr, még is csak szerencsés Abrudbánya, mert nem sokat kellett keresnie követjelöltjéért, akadt plane kebeléből, kinek feladata leendő ügy anyagilag, mint szellemileg e kis város felvirágzásán működni.

Jónás.

Pávai Vajna Ferenc emlékére.

„A kinek szívet a család, a társadalom és a hazai iránti szeretet oly kioltatlan lánggal hevítette, mint az oly korán elhunyt ifjút, — halála méltó a család gyászára és könyeire, a társadalom bánatára és méltó a hazafiai fájdalomra, mert a hazai iránt buzgó lelkesedéssel elvállalt kötelességteljesítésében érte utol végzet.”

E szép és érdemes, életre valló szavakkal jelenté a család által kiadott szomorú jelentés, az oly korán jobbra szenderült 27 éves ifjúnak, Pávai Vajna Ferenc okleveles gazdaság és földművelésügyi tanácsos korai, megsirathatlan és eléggé nem fájlalható halálát.

Tizenkét napi szenvedés dönté sirba e derék ifjat, de, hogy testével szelleme, élete, emléke nem semmisült meg, arról biztosít minket azon széles körben felkeltett részvét, azon általános tisztelet, melylyel enyhíteni igyekezett a fájdalmat, melylyel adózni kívánt az ifjú emlékének a megye közönsége.

Ritkán lehet látni oly népes és szomorú temetést, mint a milyen Pávai V. Ferencé volt.

Alig érkezett meg 8-án reggel a test kolozsvárról, már a család jóismerősei, a falu népe özönlöttek a koporsóhoz.

Az újon épült díszes ház feketével bevont nagy ebéd-lőjében volt felállítva a ravatal, melyre koszorú helyeztek: az atya, feledhetetlen jó fiának. — Mari, szeretett öccsének. — Kata szeretett bátyjának. — Elek, szeretett bátyjának. — dr. Szabó Lajos, feledhetetlen sógorának, Vajna Miklós, feledhetetlen sógorának. — Gyarmathy Miklós és neje, Pávai V. Ferenc emlékére. — dr. Szóts Emil és neje, a legőszintébb részvét jeléül, — bajtársai, Pávai V. Ferencnek 1887. május 6. — Ilona, Pávai V. Ferencnek. — Öszinte rokoni vonzalom jeléül, Pávai V. Ferencnek. — Gábor és Gyula, szeretett barátoknak.

De hogy nemcsak a család, hanem a nagy közönség is a vesztés, a fájdalom, erről tanuskodott az oda sereglettek nagy száma.

Az őszinte részvét, a fájdalom jelével láthattuk ott Enyedről dr. Magyar, ifj. Gáspár János, Torók Antal, Vajna István, Eröss István, Bodola stb. megyei és városi hivatalnokokat; Felszegi S., Imecs D., Horváth L., Zeik Endre, Bartha L., Fikler J., Bartos, Csuka Gy., Bedő stb. birtokosokat; Blaska U., La Borda K., Veress, Gelei, Römer stb. bányahivatalnokokat, s csaknem egész M.-Ujvár közönségét.

A theologiai dalkör szép éneke után Janesó marosújvári lelkes mondott a háznál, a fájdalom által elfojtott hangon megható imát, majd megindult a nagy menet s a tanyán a sirnál dr. Bartók György tartott egy szép órátiót, mint követésre méltó példát állítván az elhunyt ifjút a hallgatók elé, Kovács Lajos a község nevében vett bucsút a megboldogulttól.

Vajna példája sokakat buzdítva az övéhez hasonló életre!

Im! mily sokat kasználhatunk rövid idő alatt is családnak, társadalomnak, hazának!

Emléked legyen áldott mi közöttünk, a részvét enyhítse a fájdalmasan süjtött édes atya, testvérek, rokonok bánatát!

Részemről pedig e megemlékezés legyen a koszorú, melyet feledhetetlen barátságunk jeléül a megboldogultnak sirjára helyezek.

Janesó Lajos.

Felhívás lapunk t. olvasó közönségéhez.

Megyekben M.-Csüged községben 120 ház, — az ide gravitáló szomszédmegei derék Toroczko községben 56 ház lett ugyanegy napon a tüzvész martaléka. Toll képtelen leírni a gyászt és fájdalmat, mit e szörnyű vesztés keltett.

Felhívjuk minden nemesen érző olvasóinkat és tisztelt lapársainkat: szíveskedjenek e két község részére kegyes adományait beküldeni. Lapunk kiadó hivatala szívesen fogad s nyilváníttan nosan nyugtázza bármely csekély adományt.

Nagyenyeden, 1887. május 3.

A szerkesztőség.

M.-Csüged község lakói részére lapunk ívén adakoztak: 5 forintot: báró Kemény Kálmán, Csató János, báró Kemény Endre; 1 frtot: Réthy Gábor és Sebestyén Sándor; 50 krt: Bedő Károly; Albert József ur gyűjtésének fele 6 frt 75 kr. Eddigi gyűjtésünk 88 frt 75 kr.

A toroczko-i tűzkárosultak részére:

2 frtot: báró KeményEndre 50 krt: Krisztori Lajos; Albert József ur gyűjtésének fele 6 frt 75 kr. Eddigi gyűjtésünk: 40 frt 25 kr. (Albert József ur Keresisorán gyűjtése: Albert József 4 frt; alsóárpási csendőrök 3 frt; N. N., Dr. . . . , Löbel Mór 1—1 frt; R. . . Károly, Vass Gedeon, Takó Sámuel, Löbl Martin, — asztaltól, még valaki, s még valaki 50—50 krt, összesen 13 frt 50 kr.) Kérjük tisztelt olvasóink kegyes pártolását.

VEGYES HIREK.

1887. május 15.

— A Maros-észegedi égettek számára a felsége a király ezer forintot adományozott.

— Királyné ő felsége Romániából visszatérőleg, Vasárnap éjjeli 11 órakor fog a helybeli vasutállomáson áthaladni.

— Nagy tüzvészek pusztítottak a múlt héten hazánk több pontján, de különösen Eperjesen és Nagy-Károlyban. E közmivelődési tekintetben és igen fontos két magyar városban öltött a rombotás oly arányokat, melyek valóban megdöbbentők. Mindkét városban május hó 6-án tűz ki a tűz s elesztve az orkanszerű szélvészről rövid óra alatt egész utcákat borított lángba, számos emberélet nemzedekének át szerzett magán vagyonos s díszes középületeket semmisített meg. Ezerekre megy a hajlék nélkül maradt s mindenüktől megfosztott lakosok száma. A pusztító elem dacot minden mentési kísérlettel, a tüztől s a férfi lakosság emberfeletti erőfeszítései csupán annyit eredményezhettek, hogy a vagyonnak némi töredék részét megmenthették, a tüzet pusztító újjában feltartoztatni már nem voltak képesek. Az óriási csapás ország-szerte nagy részvétet keltett. Az első, ki a tűnkejtött lakosság nyomorát enyhíteni sietett ő felsége a király volt, ki magánpenztárából a vészír hallatára azonnal 10-10 ezer forintot küldött mindenik városnak, példáját követték az országgyűlési képviselők, kik egy napi díjukat ajánlották fel a leégett városok lakosságának. Mindenütt a legörvendetesebb áldozatkészség mutatkozik a vagyontalan lakosság felségítésében s nincs kétségünk benne, hogy megének lakosága annyiszor tanúsított áldozatkészséget ez uttal sem fogja meg vonni a tömeges nyomortól.

— Egyházi zene. Az áldozó esztőtörökön tartandó konfirmáció ünnep alkalmával a Bethlentőisk. theol. karkara elő fogja adni Otto Gyulának egy remek, s itt még soha nem hallott szerzeményt; címe: „Vasárnap reggel”, szövegét Váro Ferenc főisk. tanár fordította. A tanítóképezdi énekkar pedig ugyanez alkalommal az Ima-kart éneki Verdi „Nabucco” cz. dalművéből. Előre is felhívjuk közönségünk figyelmét az érdekes ének előadásokra!

— Fakultáció. Tiszteletes Veress Károly jeles képességű papjelölt főtisztelű püspök ur által segédilekészté nevezetett ki a nagyenyedi püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségekben tiszteletes Dr. Bartók György ur mellé, koronázva áldás működését, siker fáradságát.

— A nagyenyedi Bethlen főiskola növendékeinek a pünköszi szüneti folyó hó 21-én délelőtt adjak meg s tart június hó 2-án reggeli 7 óráig

— A népfelkelő tiszt tanfolyam hallgatói máj. 8-án sikerült ismerkedési esélyt tartottak, mely majdnem reggelyé vált, a honvédlaktanya tiszt kasziájának termében. A szokásos hivatalos pohárköszöntök elhangzása után, melyekből ő felségétől kezdve a jelenlévő törzstisztek és tisztkegy, meg a 14 népfelkelő tisztjelöltig senki nem maradt említetlenül. A leghumorosabb, legkedélyesebb társalgás és poharazások között reggeli 4 óráig maradt együtt a társaság. Hogy a mulatságnak meglegyen a sava-borsa még cigányzene sem hiányzott a pezsgő jó kedély fokozására. Másnap mindenfelé azt beszéltek a népfelkelők, hogy ezibil korukban ezibil társaságban soha ilyen jól nem mullattak, mint a tiszt urak páratlanul előzékeny és fesztelen társaságában. Bár a 3 heti tanfolyam is ugy sikerülne, mint ez a mulatság! — A dinom-dánóra majdnem számon-bánom következett midőn másnap Andrásfi tábornok ur mint a tanfolyam főfelügyelője szerencsételte szemléjével az alig 3—4 napos katonákat. A tábornok ur tekintve az idő rövidségét, általában megelégedését fejezte ki a hallottak és látottak után. Este a vacsoraidőt a laktanya tiszt kasziájában tölté a népfelkelői bajtársakkal együtt, kiket egyenként beajánlott magának — A mint halljuk a tanfolyam befejezése előtt lesz még szerencsénk a tábornok úrhoz, valamint Kovács tábornok

úrhoz is. Ugy látszik a legbelsőbbek is meleg érdeklődéssel viseltetnek a tanfolyam iránt, mint a melynek szörnyű rövidsége alatt szörnyű sok mindennel meg kell ismerkedni a tisztjelölt uraknak, kik között maródi még egy sines! Kitarthat. egészséget és sikert kívánunk nekik!

— Meghívó. Az alsófehérmegyei általános tanítóegyesület nagyenyedi köre május hó 25-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg tartja meg távaszi rendes gyűlését a központban, melyre az egyesületi tagok és érdeklődők tisztal-tel meghívotnak. A választmányok máj 11-iki üléséből. az elnökség.

— A magyarigenben 1848-ban mátyó halálát szenvedett magyarok közös sirjához emelendő emlék kő felállítását eszközölő bizottság folyó évi május hó 8-án Lukácsfi Victor járási orvos mint elnök, elnöklété alatt ülést tartott s elhatározta, hogy az emlékkő felállításának javára folyó évi május hó 31-ére tehát pünkösöd 3 ad napjára egy majális rendez magyarigenben melyre felkéri az érdeklődő közönség becses figyelmét. A rendezőség

— A theologiai dalkör kedves kötelességének tartja mindazon tisztelt családoknak mely köszönetét kifejezni, a kik a tordai dalkör tagjait megszervező házukhoz elfogadni, szívesek voltak. A dalkör nevében Nagyenyed, 1887. máj. 13. Kovács Albert elnök.

KÖZGAZDASÁG.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetési rovatában közöljük az osztrák-magyar monarchia eme legrégibb és legnagyobb intézetének 1886. évi mérlegét. Az előtűnk fekvő, a Triestben folyó évi április hó 27-én megtartott közgyűlésen beterjesztett igazgatósági jelentésből átvesszük a következő adatokat. — Az összes biztosítási ágakban a díj- és illetékbérvétel 14.184.415 frt 60 krra ment, míg a kamat jövedelem 1.352.474 frt 64 krryi összeget ért el. — Kártérítésül az 1886 ik évben 9.814.465 frt 52 kr. fizetett ki s e szerint a Generali által alapítása vagyis 1831. óta nyújtott kárpótlás 197.280.155 frt 20 krt teszen, miből a Szent István korona országaira 36.257.142 frt 21 kr esik. Az 1.184.519 frt 97 krral kimutatott tiszta nyereségből 345.864 frt 44 kr. az értékpapírok árfolyama ingadozására alakított tartalékalaphoz esatoltatott, mi által ez felszaporodott 1.332.284 frt 5 krra; míg a rendez nyeresemény tartalékba az alapszabályoknak megfelelőleg 58.090 frt 90 kr. utaltatott, mivel az 2.229.369 frt 63 krra emelkedett. — A készpénz díjtartalékok 1.433.585 frt 45 krral gyarapodtak és 22.918.436 frt 68 krt tesznek. Különös figyelmet érdemel, hogy a tulajdonképi biztosítási üzlet alig eredményezte a tiszta nyereség egyharmadát, ez eredmény ugyanis 355.899 frt 2 kr., mely a 14 milliónyi díjbevételek nem egészen 2 1/2%-a. — Ellenben örvendetesnek mondható azon emelkedés, mely az életbiztosításban mutatkozik és a melyet a lehető kedvezőbb feltételek megállapításának lehet köszönni. — Az új biztosítások, a törlesztés és kifizetések levonása után 8.452.046 frt 14 krryi gyarapodást mutatnak, melylyel a biztosított összeg 97.982. 853 frt 96 krajczárnyi roppant nagy összegre emelkedik. — Miután a biztosítéki alapok 1.809.132 frt 83 krral emeltek, minek folytán azok immár 35.088.149 frt 4 krra mennek, mégis elhatározatott, hogy minden egyes 315 trttal befizetett részvény után osztalékban 300 frank vagyis 120 frt arányban fizetessék. — A múlt évben elhunyt Korizmic László helyett az igazgatótanácsba bevalasztották Jókai Mórt.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KAROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 6386—1887.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósz. mint telekkönyvi hatóság közhíre teszi, hogy Gruzda Domokos végrehajtónak László Teofil és Dajza Petru végrehajtás szerződés elleni 18 frt 25 kr tökéletesítés és 73 frt töke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagyenyedi kir. járásbírósz. területén levő Csáklya községben fekvő a 97 sz. tjkvben A+ 1, 5, 8, 10, 17 rend sz. fekvőkől László Teofil megillető fele részére 480 frt 50 kr megállapított kikiáltási árban továbbá az 532 sz. tjkvben A+1 rend 3462, h. r. sz. alatt László Teofil nevén álló fekvő 38 frt kikiáltási árban, végre a csáklyai 54 sz. tjkvben A+ 1—19 rend sz. alatt fekvőkől Dajza Petrut illető 1/2-ed rész jutalék részre 87 frt 93 krrban ezenem megállapított kikiáltási árban Csáklya községben 1887. június hó 8-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradéklépes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismervényt átszolgáltatni. Nagyenyeden, 1887. február 3. napján.

A kir. járásbírósz. mint tkkönyvi hatóságtól. 1—3

Húzás már a jövő hónapban.

Kincsem a 1 frt 11 sorsjegyre 10 frt!

Főnyeremény Készpénzben!

50.000 frt

10.000 frt 5000 frt 2000 frt 4875 pénznyeremény.

Kincsem Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában:
Budapest, váci-utca 6. sz. és Wokál János úr
hőnyvkereskedésében Nagyenyeden. 2—7

JÓ Ó-BOR

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek tudomására hozni, hogy

csinosan berendezett

KERTI HELYSÉGET

ma

megnyitom.

IZLETES ÉTELEK.

jó bor,

és mindig friss sörrel

gon doskodnom földgolgom leend.

Szives pártfogásért esd
alázatos szolgálja
Hudelszt Mátyás,
vendéglős.

Csinos kerti helyiség tekepályával.

frt 80 — egész 250 frtot
kereshet bárki havonként tőke és risico
nélkül állampapírok, díjkölcsön-sorsjegyek el-
adása által, ezek közl. osztrák-, magyar-,
olasz-kereszt és basilika sorsjegyek (nem rész-
letek). — Jó jutalék. — Ajánlatok intézen-
dők Lustig Miska banküzletéhez, Budapesten.

1170. szám.
1887.

Arlejtési hirdetés.

Alsófehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi május hó 11-én 352. és 396. sz.
alatt kelt határozatával a következő építkezéseket, u. m.

1. A gyulafehérvár-zalatna-abrubbányai hadászati uton a „Rugyi-
lor“ patakon levő hid, továbbá a 87. sz. átereszt és a zalatnai hid újból
építését ————— 3141 frt 72 kr.
2. A gyulafehérvár-alvinez-szászvárosi hadászati uton a „Virtop“ pa-
tak felett egy hid építését ————— 4087 frt 83 kr.

A fenn említett munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1887-ik évi
május hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájára az alsófehérmegyei m. kir. állam épí-
tészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok külön-külön, vagy az
egésznek együttes elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a rész-
letes feltételekben előirt 5 %-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti
10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben ér-
kezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Továbbá ugyancsak a megye közigazgatási bizottságának fent irt napon 364. sz. a.
kelt határozata alapján, a gyulafehérvár-abrubbányai utnak Zalatna, Valca-Domului és Trim-
pool községek határain átvonuló szakaszán vállalati uton termelt 700 kétköbméteres törött
mészko-halom elszállítására szintén versenytárgyalás hirdettetik.

Erre vonatkozólag versenyezni ohajtók, felhivatnak, hogy a folyó évi május 28-ik
napjának déli 12 órájáig benyújtandó ajánlatukba, az összes 700 halom elszállítására nézve
az ajánlati árt átlag jelöljék meg s az ajánlati összegnek megfelelő 5% bánatpénzt mellékeljék.

A kített határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Alsófehérmegyei m. kir. állam építészeti hivataltól.

Nagyenyeden, 1887. május hó 14-én.

ASSICURAZIONI GENERALI 1886. ÉVI MÉRLEGE.		BEVÉTEL.		KIVÉTEL.		NYERÉS- ÉS VESSZÉSEK-SZÁMLÁJA A MÉRLEGEZÉS (1886.)	
A tétel neve		A tétel neve		A tétel neve		A tétel neve	
Uzlet	Vagyoni	Uzlet	Vagyoni	Uzlet	Vagyoni	Uzlet	Vagyoni
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
2.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
3.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
4.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
5.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
6.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
7.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
8.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
9.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
10.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
11.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
12.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
13.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
14.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
15.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
16.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
17.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
18.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
19.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
20.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
21.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
22.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
23.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
24.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
25.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
26.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
27.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
28.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
29.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
30.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
31.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
32.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
33.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
34.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
35.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
36.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
37.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
38.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
39.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
40.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
41.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
42.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
43.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
44.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
45.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
46.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
47.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
48.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
49.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
50.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
51.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
52.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
53.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
54.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
55.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
56.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
57.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
58.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
59.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
60.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
61.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
62.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
63.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
64.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
65.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
66.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
67.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
68.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
69.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
70.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
71.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
72.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
73.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
74.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
75.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
76.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
77.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
78.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
79.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
80.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
81.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
82.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
83.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
84.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
85.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
86.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
87.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
88.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
89.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
90.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
91.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
92.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
93.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
94.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
95.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
96.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
97.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
98.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
99.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300
100.	187300	187300	187300	187300	187300	187300	187300

Bővebb zár-, valamint kárkimutatások az alanti ígnyésnével kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb készpénz adatként és a bizto-
sítási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legzolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközölhetnek.

A nagyenyedi ügynökség
WESZKLER FERENCZ.

Wokál János gyorsrajtján Nagyenyeden, 1887.

Szer-
N
A KIA
lap s
közle
K
Wokál
az elő
bérn
Kézirat

(B.)
végleg bef
szólítva m
új ciklusra
előmozgal
nius utolsó
szenvedély
A mi
több az as
kik kerület
kínálva a
erdélyrészi
s ezek va
könnyű sz
Megengedj
reállanak,
gasabb mi
elvitázhatl
fogad el
erkölesileg
azután foly
foltot is le
A jövő
anyagi érde
kell megold
sos részene
kat küldjöl
képzettségg
viszonyaink
az ily szakk
szerező ál
tatni ne e
elég péld
körében ne
előéleti ké
nek oly ga
beválasztás
csak emelni
pedig millió
országának.
Neveze
szgyűlés
igen fontos
jogrendszer
vább kiegé
gatási jogu
a mely nem
közigazgatás
könnyen szá
állam élete
mérven ter
Alsófeh
selő között
bir — és m
sek mellett
G á b o r m
verespataki
elvesztett V
tehetségü,
vel szintén
felelően fog
ily módon r
sadalmunk
beszennyezni
izgalmak kö
„Pár szó a nag
Midőn a
gam is bátor
azt hittem, hog
oly értelmi sz
fontosságához
okaimra és biz
kokkal fog —
Azonban
helyett olyan
minden szép